

१४. संवादकौशलम् ।

शाकापणः ।

विक्रेता- आगच्छतु आगच्छतु । शाकानि क्रीणातु ।
आगच्छतु आगच्छतु ।
गृहिणी- अयि भोः, कानि कानि शाकानि विद्यन्ते ?
विक्रेता- अस्ति अत्र कारवेल्लम्, कर्कटी, भिण्डिः,
इदमिदानीम् आगतं प्रत्यग्रं वृन्ताकं, रक्तवर्णं
गृजनकं च । किम् इच्छति ?
गृहिणी- किं मूल्यम् आलुकस्य ।
विक्रेता- न अधिकं भोः, केवलं विंशतिः रूप्यकाणि
प्रतिकिलोमितम् ।
गृहिणी- अस्तु, किलोपरिमितं यच्छतु । भिण्डिः
अपि अर्धकिलोमितम् ।
विक्रेता- अवश्यम् । इतोऽपि किम् आवश्यकम् ?
शीघ्रं वदतु ।
गृहिणी- कर्कटीं यच्छतु, अर्धकिलोपरिमितं वृन्ताकं
च । दशरूप्यकमूल्यमिताः मरीचिकाः अपि
यच्छतु ।
विक्रेता- अपि स्यूतः आनीतः ?

गृहिणी- न भोः! प्लास्टिकस्यूतं ददातु ।
विक्रेता - क्षम्यताम् । प्लास्टिक-उपयोगः
प्रदूषणकारकः । अहं प्लास्टिकस्यूतं न
स्थापयामि एव ।
गृहिणी - अधुना किं करणीयम् ?
विक्रेता - वस्त्रस्यूतम् अपि क्रीणातु । मूल्यं केवलं
पञ्चरूप्यकाणि ।
गृहिणी - बहु उत्तमम् । ददातु । अधुना मूल्यं कथयतु ।
विक्रेता- आलुकस्य विंशतिः रूप्यकाणि, भिण्ड्याः
पञ्चविंशतिः रूप्यकाणि, कर्कट्याः पञ्चदश
रूप्यकाणि, वृन्ताकस्य विंशतिः रूप्यकाणि,
दश रूप्यकाणि मरीचिकायाः, वस्त्रस्यूतस्य
पञ्चरूप्यकाणि । आहत्य पञ्चनवतिः
रूप्यकाणि ।
गृहिणी- अस्तु । शतरूप्यकाणां धनपत्रं यच्छामि ।
अवशिष्टस्य धनस्य आर्द्रकं यच्छतु ।
विक्रेता- अस्तु ।

कार्यालयः ।

(प्रविश्य)

लिपिकः- अरे सुरेश, मम उत्पीठिकायां सर्वं विकीर्णम् अस्ति । किम् इदम्?

सेवकः- किम् अभवत्?

लिपिकः- मम लेखनी, अङ्कनी, मापिका, सञ्चिका च स्वस्थाने न सन्ति ।

सेवकः- क्षम्यताम् । इदानीं यच्छामि ।

लिपिकः- कर्गजानां समूहः अपि इतस्ततः अभवत् ।

सेवकः- महोदय, व्यजनवायुना कर्गजाः इतस्ततः अभवन् ।

लिपिकः- मम लेखनपुस्तिका अपि अत्र नास्ति ।

सेवकः- आम् । सा तु मम समीपे अस्ति । ह्यः एव सङ्गणके टङ्कनार्थं भवान् मह्यम् अयच्छत् ।

लिपिकः- अस्तु । अधुना उत्पीठिकायां सर्वाणि उपकरणानि सम्यक् स्थापय । पुनःपूरण्यां मसी न्यूना । नूतनां पुनःपूरणीम् अपि आनय ।

सेवकः- तथा करोमि । इतोऽपि किमपि आवश्यकम्?

लिपिकः- मास्तु । सर्वं सिद्धम् । अधुना कार्यारम्भं करोमि ।

भाषाभ्यासः

1. युष्माकं प्रियशाकानां नामानि लिखत ।
2. प्रथमसंवादस्य आधारेण देयकं पूरयत ।

वाटिका (शाकापणः) रविनगरम्, आम्बेगाव - ३०		
अनु. क्र.	विवरणम्	मूल्यम्
१.	आलुकम्	_____
२.	_____	२५
३.	मरीचिकाः	_____
४.	कर्कटी	_____
५.	_____	२०
६.	वस्त्रस्यूतः	_____
७.	आर्द्रकम्	_____
	आहत्य	_____
धन्यवादः । आपणिकस्य हस्ताङ्कनम्		

लेखनकौशलम्
संवादलेखनम्

1. संवादलेखनम् - मित्रमेलनम् (द्वयोः), यानपृच्छा, मार्गपृच्छा
2. शाकापणसंवादस्थाने धान्यापणसंवादं लिखत । (उपयुक्तशब्दसङ्ग्रहः-धान्यानि-तण्डुलः, गोधूमः, तुवरः, मुद्गः, माषः, मसुरः, चणकः)
3. द्वितीयसंवादे बहूनां वस्तूनाम् उपकरणानां च उल्लेखः अस्ति । इतोऽपि बहूनां वस्तूनां यूयम् उपयोगं कुरुत । तेषां संस्कृतनामानि अन्विष्य वर्गसंवादं लिखत ।